

Linnamäe majakest asendab tulevikus kordi suurem teenindushoone

Otepää Linnamäe tee 1 kinnistu detailplaneeringu seletuskirja kohaselt võib ajaloolise linnamäe orus asuva tiilikese spordimajakese asemele kerki- da kuni seitse korda suurem moodne ehitis.

Otepää linnamäe nõlval ja orus tegutseb juba aastaid talviti lumetuubipark, mida majandab *snowtubing* u maaletooja **Aare Tamme**. Tuhanderuut- meetrisele krundil Linnamäe tee 1 asub ka lumetuubiparki teenindushoone – kolmekorruseline majake, mille ehitusala pind on ametlikel andmetel 60 m².

Oktoobris otsustas Otepää

vallavolikogu võtta vastu ja saata avalikule väljapanekule Linnamäe tee 1 kinnistu detailplaneeringu (DP). Praegu on krunt kasutusotstarbe kohaselt ühis- kondlike hoonete maa, kuid planeeringuga kavandatakse kinnistu sihtotstarbeks ärimaa. DP eesmärk on selgitada välja olemasoleva hoone teenindus- ja ärihooneks laiendamise võimalused.

DP seletuskirja kohaselt võiks Linnamäe orus tulevikus asuda hoopis vägevam hoone: kuni 12,5 meetrit kõrge ja kuni 400 m² suuruse ehitusala pinnaga (olemasolevast pea seitse

korda suurem) maja, mille välisviimistlusmaterjalideks on looduslik kivi, krohv või puit. Kuid ka klaas, betoon ja teised modernsemad materjalid – sest seoses Otepää Ajaloo Teemapargi planeeringuga on tuubiparki lähedusse samuti kavandatud moodsama välimusega hooned. Hoone planeerimiseks ja chitamiseks tuleb korraldada arhitektuurikonkurss.

Otepäälased saavad MTÜ Eesti Lumeliuglemise Liit arendatava kinnistu planeeringule vastuväiteid esitada 11. detsembrini.

LÕUNALEHT

Otepää Linnamäel asuva lumetuubiparki teenindushoone tänapäeval ja tulevikus. Fotod ja montaaž: OÜ Maastik, Indrek Taugar

Kohalik digitaalne arengukava – teooriast praktikani

TASUTUD TEAVE

Pisut rohkem kui aasta tagasi liitus Võru maavalitsus projektiga „Digital Local Agenda“. Projekti elluviimist alustati 2010. aasta alguses ning selle peamiseks eesmärgiks on kaasa aidata infoühiskonna ning elektroonsete ehk e-teenuste arengule avalikus sektoris. Alates projektiga liitumisest oleme kajastanud e-teenuste arengut Euroopas ning Eestis ning uurinud, millised on avaliku sektori poolt pakutavad e-teenused Võrumaal. Käesoleva, seeria viimase artikliga tutvustame projekti lõppkonverentsi ettekandeid ning projekti tulemusi.

Projekt „Digital Local Agenda“ kõige olulisemad märksõnad on avalikud e-teenused kohalikul tasandil, nende arendamine ning kogemuste jagamine infoühiskonna vallas.

Ka projekti lõppkonverentsil „Kohalik Digikava – teooriast praktikani“ pandi kõige suuremat rõhku kogemuste vahetamisele ning ühisele arutelule, kuidas infoühiskonna võimalusi avalike teenuste arendamisel paremini kasutada. Konverents toimus 24. oktoobril Itaalias Empoli-nimelises Toskaana maakonnas linnas.

Päeva esimesel poolel esinesid ettekannetega projekti Kreeka, Saksamaa, Iirimaa, Portugali ja ka Eesti partnerid. Kreeka esindaja Theodore Theodoropoulos tuletas oma avatekandes meelde, et veel 15 aastat tagasi (mis pole ju omegi nii kauge minevik!) oli interneti kasutus

Projekti DLA lõppkonverentsil Empolis.

vähemalt Kreekas veel väga algeline. Meenuv aeglane ja kallid ühendused, arvuti ja interneti kasutamine veel suhteliselt vähe – näiteks hariduses – , enamikul avalikus sektoris töötavatest ametnikest puudus internetiühenduse võimalus, rääkimata isiklikust meiliaadressist või veelgi enam – avalikest e-teenustest! Kuigi Eestis kasutati veebipõhist suhtlust tollal kindlasti rohkem, on kõigis partnerriikides sarnaselt toimunud just viimasel kümnel aastal hüppeline infoühiskonna areng: seda eelkõige tänu kiiret internetiühendust võimaldavatele tehnoloogiatele, samuti arusaamisele, et just info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate kasutuselevõtt kõigis valdkondades tagab regioonide ja riikide arengu. Ka arvuti- ja internetikasuta-

jad näivad seda meelt: igal aastal suureneb Euroopas elanikkonna hulk, kes deklareerib tulusid, sooritab pangalaenukandeid ja ostusid elektroonses keskkonnas. Ometi arenevad tehnoloogilised võimalused, informatsiooni hulk ja ka e-teenused kiiremini kui osa ühiskonna elektrooniline „kirjaoskus“. Valjalik on elanikkonna ja ettevõtete pidev koolitamine, et internetiühenduse võimalustega kaasas käia ning neid kasutada piirkondades, kus tavateenuseid järjest vähendatakse.

Häid näiteid, kuidas arendada ühelt poolt e-teenuseid ning teisalt nende võimalike kasutamise oskusi, toodi konverentsil küllaga. Saksa partnerid Baden-Württembergist esinesid põhjaliku ettekandega oma piirkonna

avalike teenuste arengust, mida alustati avaliku informatsiooni definitsiooni ja põhimõtete analüüsiga. Neist tuletati omakorda kõige olulisemad printsiibid, mida jälgitakse avalike teenuste arendamisel (muuhulgas lihtsus, kasutajasõbralikkus, üldtuntud standardite kasutamine). Täna- seks on piirkonna elanike jaoks interneti teel kättesaadav kõik võimalik avalik info (valitsus-, politsei-, liiklusinfo, erinevad registrid, tele- ja raadioülekanded, restoranide sanitaarkontrolli tulemused jne). Lisaks loodi arvamusavalduste portaal „Sag’s doch“ („Ütle välja“), kuhu saab esitada avaldusi, kaebusi ja ettepanekuid avaliku sektori asutuste töö paremaks korraldamiseks. Need teenused on kodanike poolt hästi vastu võetud.

Kuigi ettekannetest selgus, et e-teenuste abil on võimalik arendada ettevõtlust, tõsta kodanikuinitsiatiivi, vähendada administratiivkulutusi, hoida kokku aega ja raha, on ka interneti- suhtlusele omad miinuspooled. Muutumas on näiteks administratiivne suhtluskultuur, sest järjest vähemaks jääb silmast-silma on olnud eriti Euroopa lõuna- poolsemates riikides väga tähtis. Oluliseks takistuseks e-teenuste arendamisel kõigis piirkondades on kiire ja stabiilse interneti- ühenduse puudumine kaugemates regioonides, samuti jääb väikeses asutustes vajaka spetsialistidest, kes suudaksid teenuseid hallata ja arendada. Seetõttu on eriti oluline asutuste koostöö, ühiste tegevuskavade ja teenuseplatvormide väljatöötamine, koolitused ja õppereisid.

Et tagada e-teenuste ühtlustatud areng kõigis piirkondades, on Euroopa Liit seadnud digitaalse arengukava koostamise üheks oma prioriteediks. Ka projekti „Digital Local Agenda“ tulemused aitavad infoühiskonna arengule kaasa, sest lisaks erinevate kogemuste kirjeldusele ja analüüsile valmis projekti tulemuse- na ka põhjalik sisehindamisküsimustik asutustele digitaalse võimekuse hindamiseks. Vastavalt testi tulemustele antakse soovitusi valdkondlike teemade parendamiseks. Nn tööriista sisse on lisatud ka juhend digitaalse arengukava koostamiseks.

Konverentsil avati ka arutelu projekti lõppdokumendi kom-

menteerimiseks ja parandamiseks. Kõigil projektpartneritel ja ka kodanikel on võimalus seda teha kuni 15. detsembrini aadressil info@projectdla.eu. Arvamused ja ettepanekud kajastatakse projekti lõppdokumendis, mis valmib 2013. aasta alguses. Projekti tulemustega saab tutvuda kodulehel: www.projectdla.eu ning www.werro.ee/maakond/ikt.

* Projekti DLA ehk „Common methodology for the implementation of Digital Local Agenda and its impact on regional digital policies“ on kaasrahastatud Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditest läbi INTERREG IVC programmi. Projektis osaleb 11 partnerit üheksast Euroopa Liidu riigist. Projekti juhtpartner on Portugal, kaasatud on Eesti, Hispaania, Iirimaa, Itaalia, Kreeka, Läti, Ungari ja Saksamaa erinevad ülikoolid ja arendusorganisatsioonid.

* Antud artikkel kajastab autori seisukohti ja Euroopa territoriaalse koostöö programmi INTERREG IVC korraldus- asutus ei vastuta selles sisalduva teabe mis tahes võimaliku kasutamise eest.

GADY KÜNNAPUU
Projekti DLA kommunikatsioonijuht,
Võru Maavalitsuse väliskoostöö
peaspetsialist

Mida tuleb rangelt jälgida, et hüdroüsteem töötaks efektiivselt (eriti talvel)?

Õli kvaliteet pikendab otseselt hüdroüsteemi tööiga, õli vahetusvälp, hoiab kokku kütust ja tööaega. Hüdroüsteemi töövedeliku tööiga sõltub suuresti selle vananemiskindlusest.

Seega valides hüdroõli, on vaja pöörata tähelepanu sellistele väga tähtsatele näitajatele nagu viskoossusindeks, õhu eraldamisvõime, desumuleerimisvõime (veeeraldumus), vahutavus, filtreeritavus (puhtus).

Hüdraulikaõlide puhul soovitatakse karmem temperatuurideks ettevalmistumisel valida kindlalt HVLP klassi kuuluvaid, aastaringseid hüdraulikaõlisisid (DIN 51524-3 HVLP). HVLP-klassi viskoossusindeksi miinimum nõue on VI = 140. **Viskoossusindeks näitab hüdrau-**

likaõli voolavuse sõltuvust temperatuurist, st. mida kõrgem on viskoossusindeks, seda vähem sõltub õli voolavus temperatuurist, ehk kannatab rohkem külma ja kuumaga temperatuuri.

Parema õhu eraldamisvõimega ja desumuleerimisvõimega (möödetakse minutites) õlid on oksüdatsioon- ja vananemis- protsessidele vähem vastuvõtlikumad. Aeglane veeeraldumine hüdroõlist tekitab otsest korrosiooni hüdroüsteemis.

Aeglane õhu eraldamine võib põhjustada kavitatsiooni. Kavitatsioon tekib väikeste õhumullikeste moodustumisest vedelikus. Need mullikesed surutakse pumbas tugevalt kokku, mille tagajärjel tekivad mikro- plahvatused.

Kavitatsioon on eriti ohtlik hüdroüsteemi pumpadele ja klappidele, sest õhu kavitatsioonimullide plahvatamisel tekivad metalli pinnale mikrokahjustused, mis lühendavad pumba ja muude hüdroüsteemi detailide tööiga dunduvalt.

Hüdraulikaõlide valiku puhul on väga tähtis baasõli puhtus. Seda võib lausa võrrelda piirituse puhtusega - mida puhtamaks on baasõli filtreeritud, seda kvaliteetsem see on! Siit peaks küll iga mees aru saama, et mida odavam, seda vähem filtreeritud.

Ohud lahtise õli ostmisel

Erinevates töökodades ringi liikudes puutun ikka ja jälle kokku olukorraga, kus inimene on

soetanud omale nii tähtsa hüdroüsteemi koostisosana, nagu hüdroõli, teadmata isegi seda, kus see toodetud on.

Paljud ei saa siiani aru, et nad on läinud nt Saksamaal toodetud toodangult tagasi Venemaa toodangule, aga masinapark on pidevalt uuenenud ja nõudmised määrdeainetele aina kasvanud.

Õlide ja määrdeainete kvaliteedi ja garantii peaks tagama eelkõige vastava tootja kaubamärgiga müüdavad plommitud pakendid ja taarad.

Olen isiklikult kokku puutunud juhtumiga, kus müüdi lahtiselt (kliendi enda taarasse) õli, mis pärast proovide teostamist ei vastanud üldse mitte müüja poolt väidetud kaubamärgi tootele ja kvaliteedile.

Eriti tuleb tähelepanu pöörata siis, kui suvalisest vaa- dist müüakse teile näiteks kvaliteetset mootori- või hüdroõli. Keegi vast ei ruttaks ostma omale joogivett nõust, kuhu on peale kirjutatud „Lahusti“.

Taara olgu puhas!

Samuti on lahtise õli ostu puhul ohud taara enda puhtuses. Vaadipõhja on võinud sattuda kaltsujuppe, vett või liivatolmu. Isegi see ei ole välistatud, et suures garaasis on keegi seda taarat eelnevalt kasutanud, näiteks vanaõli hoiustamiseks või hoopis mingi muu õli ostmiseks (näiteks transmiooniõli otsa valatakse mootoriõli).

KAIDO KÖÖP
Addinol Lube Oil OÜ müügijuht

